

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเจตคติของประชาชนที่มีต่อตำรวจ จากการดำเนินการโครงการของชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น ได้พบว่าเป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาและอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. หมู่บ้านที่มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอบายมุข และปัญหายาเสพติดให้โทษ
2. หมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลสถานีตำรวจ
3. หมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรค่อนข้างมากหรือมีจำนวนครอบครัวตั้งแต่ 100

ครอบครัวขึ้นไป

4. เป็นหมู่บ้านที่มีได้จัดตั้งตามโครงการ อพป.

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสามารถคัดเลือกหมู่บ้านที่เข้าตามหลักเกณฑ์จำนวน 10 หมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. บ้านพระค้อ
2. บ้านคอนกู่
3. บ้านหนองหญ้าแพรก
4. บ้านคอนบม
5. บ้านหนองเต่า
6. บ้านนางาม
7. บ้านหินขาว
8. บ้านดงพอง
9. บ้านค้อ
10. บ้าน

เหล่าเกวียนหัก

จากหมู่บ้านที่เข้าตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) มาจำนวน 3 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านพระค้อ หมู่บ้านคอนคู้ และหมู่บ้านหนองหญ้าแพรก ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน ประกอบไปด้วยกรรมการหมู่บ้าน 118 คนและประชาชนทั่วไป 203 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรมมวชนสัมพันธ์เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์มีดังนี้

(1) ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการของโครงการมวชนสัมพันธ์ เอกสาร ตำรา วิทยุ วิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นแนวในการกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

(2) สร้างกรอบเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ประชาชน เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการมวชนสัมพันธ์ โดยได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง

(4) รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์

(5) หลังจากได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้นำหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านพระค้อ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นแบบ Checklist

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ (โดยส่วนรวม)มีคำถามทั้งหมด 86 ข้อ ซึ่งถามความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ทั้งหมด 6 ด้าน

- ก. ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ
- ข. ด้านบริการ จำนวน 16 ข้อ
- ค. ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 14 ข้อ
- ง. ด้านความยุติธรรม จำนวน 12 ข้อ
- จ. ด้านการอุทิศตน จำนวน 12 ข้อ
- ฉ. ด้านประสิทธิภาพ จำนวน 12 ข้อ

คำถามที่สัมภาษณ์เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ทั้ง (Pre-test) และ (Post-test) เป็นแบบสัมภาษณ์

ชุดเดียวกัน

ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1 คะแนน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยได้ชี้แจงและอบรมผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของการเก็บข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการให้ประชาชนตอบเอง

2) หลังจากชี้แจงผู้ช่วยวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลในหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเริ่มโครงการมวลชนสัมพันธ์เป็นเวลา 1 สัปดาห์ (Pre-test)

3) หลังจากเสร็จสิ้นโครงการมวชนสัมพันธ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทิ้งระยะห่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์ จึงเข้าเก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง (Post-test)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

- 1) หาค่าความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว
- 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติของประชาชนที่มีต่อการตรวจ ก่อนการอบรมและหลังการอบรมของชุดปฏิบัติการมวชนสัมพันธ์ ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอมือทองขอนแก่น โดยใช้สูตร t-test

$$t = \frac{\bar{d}}{s_d / \sqrt{n}} ; v = n - 1$$

$\bar{d}$ คือ ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างคะแนนเจตคติก่อนการอบรมและหลังการอบรม

s_d คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างระหว่างคะแนนเจตคติก่อนการอบรมและหลังการอบรม

n คือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

v คือ องศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

3) การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้สูตร α - coefficient ของ Cronbach (ประคอง, 2525) ดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ N คือ จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ทั้ง 86 ข้อ โดยจำแนก
 เป็น 6 ด้านคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์, ด้านบริการ, ด้านความซื่อสัตย์, ด้านความยุติธรรม
 ด้านการอุทิศตน, ด้านประสิทธิภาพ